

ОЩАДНІ (ДЕПОЗИТНІ) СЕРТИФІКАТИ ТА ВЕКСЕЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ

У статті розглянуто питання використання ощадних (депозитних) сертифікатів та фінансових векселів для формування ресурсної бази банків. Особлива увага приділена змінам, внесеним до деяких законодавчих актів, України щодо удосконалення законодавства про ощадні (депозитні) сертифікати та векселі.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку вітчизняної банківської системи важливе місце займає подальше удосконалення практики формування ресурсної бази банків. В цьому аспекті актуальним є використання цінних паперів як інструментів залучення коштів юридичних і фізичних осіб до банків. З огляду на зазначене, розглянемо окремі проблемні питання залучення банками коштів шляхом розміщення ощадних (депозитних) сертифікатів та векселів.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Дослідженню проблем використання цінних паперів як інструментів формування ресурсної бази банків присвячені роботи вітчизняних і зарубіжних науковців. Проте найчастіше в їх працях недостатньо уваги приділяється питанню використання ощадних (депозитних) сертифікатів та векселів для формування банківських ресурсів. Слід враховувати також прийняття Податкового кодексу України, а також внесення останнім часом змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства про цінні папери.

Постановка завдання. Питання формування ресурсної бази банків вимагають подальших досліджень. Незважаючи на значний вклад науковців у розвиток проблематики ролі цінних паперів у формуванні банківських ресурсів, залишається багато недослідже-

них і дискусійних положень. На особливу увагу заслуговує використання векселів та ощадних (депозитних) сертифікатів як інструментів залучення грошових заощаджень фізичних та юридичних осіб для формування ресурсної бази банків. Введення в дію нових та/або внесення змін до діючих нормативно-правових актів, котрі регламентують операції з депозитними (ощадними) сертифікатами та векселями, спонукають до розгляду практики використання зазначених цінних паперів для формування банківських ресурсів.

Виклад основного матеріалу. Формування ресурсної бази банків за рахунок тимчасово вільних коштів юридичних та фізичних осіб залежить не тільки від рівня їх довіри до банківської системи в цілому та конкретного банку, впевненості в своєчасному й повному поверненні коштів їх власникам, але і в значній мірі від фінансових інструментів, які використовують банки при формуванні своєї ресурсної бази. Одним із таких фінансових інструментів є ощадний (депозитний) сертифікат. За своєю суттю депозитний сертифікат є гібридним інструментом мобілізації грошових заощаджень юридичних і фізичних осіб з метою формування банками власної ресурсної бази. З одного боку, при розміщенні ощадних (депозитних) сертифікатів банк відіграє активну

**Максим
Алексеевко,**
д.е.н., професор
кафедри
банківської справи
ДВНЗ «Київський
національний
економічний
університет
імені Вадима
Гетьмана»
**Антоніна
Ярова,**
асистент кафедри
банківської справи
ДВНЗ «Київський
національний
економічний
університет
імені Вадима
Гетьмана»

роль, ініціатива видачі сертифікатів належить йому. З іншого боку, ощадний (депозитний) сертифікат є борговим зобов'язанням банку. Згідно ст. 1065 Цивільного кодексу України ощадний (депозитний) сертифікат підтверджує суму вкладу, внесеного у банк, і права вкладника (володільця сертифіката) на одержання зі спливом встановленого строку суми вкладу та процентів, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав. Як видно із визначення, тільки банки можуть приймати грошові кошти на вклади, видаючи при цьому ощадні (депозитні) сертифікати. Для клієнта банку купівля депозитного (ощадного) сертифіката, за суттю, є аналогом звичайного депозитного вкладу, лише з тією різницею, що вкладник одержує в обмін на гроші, внесені на депозит, цінний папір. Зазначимо, що згідно ст. 1059 Цивільного кодексу України письмова форма договору банківського вкладу вважається додержаною, як що внесення грошової суми підтверджено зокрема договором банківського вкладу з видачею сертифіката.

Належність депозитного (ощадного) сертифіката до цінних паперів підтверджена і Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок», за яким ощадний (депозитний) сертифікат – цінний папір, який підтверджує суму вкладу, внесеного у банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом встановленого строку суми вкладу та процентів, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав. За порядком розміщення (видачі) цінні папери поділяються на емісійні та неемісійні. Емісійні цінні папери посвідчують однакові права їх власників у межах одного випуску стосовно особи, яка бере на себе відповідні зобов'язання (емітент). Зазначений вище Закон відносить ощадний (депозитний) сертифікат до боргових та неемісійних цінних паперів, що видаються на певний строк (під відсотки, передбачені умовами його видачі). Зауважимо, що в Україні терміни ощадний та депозитний сертифікати є синонімами, тоді як в ряді країн депозитні та ощадні

сертифікати різняться: перші надаються юридичним особам, а другі - фізичним особам.

Ефективність залучення ресурсів за допомогою видачі ощадних (депозитних) сертифікатів тісно пов'язана з перевагами та вадами їх як інструменту мобілізації коштів. Залучення банками ресурсів за допомогою ощадних сертифікатів має низку суттєвих переваг над строковими вкладками, оформленими депозитними договорами. По-перше, ощадні (депозитні) сертифікати органічно поєднують у собі позитивні властивості вкладу та цінного паперу. З одного боку, вони приносять вкладникові дохід, а з іншого - можуть використовуватися ним як платіжний засіб і обертатися на вторинному ринку цінних паперів (за наявності вторинного ринку депозитних сертифікатів). По-друге, завдяки обігу на вторинному ринку цінних паперів ощадні сертифікати у разі потреби можуть бути достроково продані власником іншій особі з одержанням деякого прибутку чи з можливістю уникнути втрат, яких неможливо уникнути за дострокового розірвання депозитного договору. По-третє, реалізація власниками ощадних (депозитних) сертифікатів на вторинному ринку цінних паперів не призводить до вилучення коштів, тобто втрати банком частини своїх ресурсів, тоді як дострокове розірвання депозитного договору означає для банку втрату частини його ресурсів. Більш того, використання сертифікатів сприяє банкам за інших рівних умов залучити більш значні суми грошових коштів та на триваліші терміни, ніж коли б вкладники згодилися тримати кошти в формі звичайного строкового депозиту. По-четверте, використання ощадних сертифікатів, особливо на пред'явника, значно полегшує одержання фізичними особами основної суми вкладу і процентів. По-п'яте, ощадні (депозитні) сертифікати можуть слугувати способом забезпечення виконання зобов'язань перед кредитором. Це є доцільним з огляду на простоту передавання сертифікатів (особливо на пред'явника) та оперативність одержання коштів.

Найповніше розкрити сутність депозитних (ощадних) сертифікатів дає змогу класифікація їх за різними ознаками. Одні з ознак з'явилися давно, пройшли певну апробацію практикою і стали класичними, інші - виникли недавно, у зв'язку з розвитком і вдосконаленням банківської практики та нормативно-правового забезпечення.

Зважаючи на вид валюти залучених коштів, ощадні сертифікати поділяють на видані у національній валюті та в іноземній (як правило, вільно конвертованій). Здійснюючи операції з ощадними сертифікатами в іноземній валюті, банки повинні враховувати чинне валютне законодавство, зокрема обмеження на обіг та використання іноземної валюти на території України. Так, за іменними ощадними сертифікатами, номінованими в іноземній валюті, компенсація з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб проводиться тільки в національній валюті за курсом НБУ на день настання недоступності вкладу. З метою захисту коштів вкладників від інфляції окремі банки використовували в своїй діяльності ощадні сертифікати з валютним застереженням. Суть таких ощадних сертифікатів полягала в прийнятті на себе банком валютних ризиків, для зниження яких банки повинні застосовувати різні методи хеджування ризиків.

Зауважимо, що обираючи форму розміщення заощаджень у банки, його потенційний вкладник повинен ураховувати те, що в Україні розміщення ощадних (депозитних) сертифікатів, номінованих у банківських металах, недозволене.

За строками погашення ощадні сертифікати бувають строковими – виданими на визначений строк та до запитання – ними передбачено повернення суми депонованих коштів і доходу на вимогу власників таких сертифікатів. У випадку, якщо строк одержання депозиту за строковим депозитним сертифікатом прострочено, то такий сертифікат вважається на вимогу, за яким банк зобов'язаний сплатити власнику зазначену в ньому суму вкладу та процентів за ним у разі пред'явлення де-

позитного сертифіката. Якщо власник хоче повернути депоновані за строковим ощадним сертифікатом кошти раніше обумовлено в ньому строку, йому виплачується нижчий процент, визначений на договірних умовах при видачі сертифіката.

За довгострокового пред'явлення депозитного сертифіката на пред'явника до погашення грошові кошти зараховуються банком на поточний рахунок вкладника, відкритий у цьому банку, й можуть бути видані або перераховані за розпорядженням вкладника на інший рахунок не раніше, ніж через п'ять робочих днів після їх зарахування, тоді як за іменним сертифікатом – за першою вимогою його власникам.

Залежно від категорії власника грошових коштів ощадні сертифікати видаються на користь фізичної або юридичної особи. Розрахунки за придбані ощадні сертифікати та сплата грошових коштів за ними для юридичних осіб здійснюється лише в безготівковій формі, тоді як для фізичних осіб – як у готівковій, так і в безготівковій формі. Слід враховувати положення ст. 1087 Цивільного кодексу України згідно з якою граничні суми розрахунків готівкою для фізичних та юридичних осіб, а також для фізичних осіб – підприємців встановлюються Національним банком України.

Зважаючи на форму видачі ощадні сертифікати поділяють на видані в паперовій (документарній) та в безпаперовій (бездокументарній) формі. Зауважимо, що видача ощадних сертифікатів у безпаперовій формі потребує відповідної матеріальної бази та розвинутої інфраструктури ринку цінних паперів. Зауважимо, що відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства про цінні папери» від 4.07.2012 р. №5042 – VI ощадні (депозитні) сертифікати в Україні мають існувати виключно в документарній формі. В ощадному сертифікаті зазначаються вид цінного паперу, найменування і місцезнаходження банку, що випустив сертифікат, серія і номер сертифіка-

та, дата випуску, сума депозиту, процентна ставка, строк отримання вкладу, підпис керівника банку або іншої уповноваженої особи, засвідчений печаткою банку.

З огляду на особливості видачі та способи сплати доходів розрізняють процентні та дисконтні ощадні сертифікати. За першими дохід обчислюється процентами, нарахованими на номінал. У свою чергу, такі ощадні сертифікати залежно від умов сплати процентів поділяються на сертифікати зі сплатою процентів у день їх погашення та з регулярною виплатою процентів після закінчення розрахункового періоду, обумовленого умовами видачі. Дисконтні ощадні сертифікати розміщуються зі знижкою (тобто вони оцінені нижче їх номінальної вартості), однак погашаються за номінальними цінами. Власники дисконтних депозитних сертифікатів одержують дохід у вигляді знижки (дисконту). Використання дисконтних депозитних сертифікатів зменшує на суму дисконту втрати його власника у випадку непогашення такого сертифіката неплатоспроможним банком.

За способом розпорядження розрізняють ощадні (депозитні) сертифікати іменні та на пред'явника. Якщо права, посвідчені депозитним сертифікатом, належать пред'явникові, то такий депозитний (ощадний) сертифікат є сертифікатом на пред'явника, а якщо належать особі, зазначеній в ощадному сертифікаті, - іменним ощадним (депозитним) сертифікатом. Права за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом передаються в порядку, встановленому для відступлення права вимоги, а за ощадним сертифікатом на пред'явника - шляхом передачі такого сертифіката, тобто простим врученням сертифіката без пред'явлення будь-якого документа. Зауважимо, що відповідно до пп. 14.1.255 Податкового кодексу України (далі - ПКУ) відступлення права вимоги - операція з переуступки кредитором прав вимоги боргу третьої особи новому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу кредитору або без такої компенсації.

Ощадні сертифікати на пред'явника - визнаний засіб конфіденційного зберігання коштів у національній та іноземній валютах. Депозитний сертифікат на пред'явника можна подарувати, продати чи навіть використати його для розрахунків за товари чи послуги. Однак ощадні сертифікати на пред'явника мають певні вади. По-перше, якщо власник загубить сертифікат, то втратить вкладену суму і нараховані відсотки безповоротно (як гаманець з готівкою). По-друге, Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачає, що Фонд гарантування вкладів фізичних осіб не відшкодовує кошти за вкладом, підтвердженим ощадним (депозитним) сертифікатом на пред'явника. По-третє, у разі довгострокового пред'явлення ощадного сертифіката на пред'явника до погашення кошти зараховуються банком на поточний рахунок вкладника і можуть бути видані чи перераховані за його розпорядженням на інший рахунок не раніше, ніж через п'ять робочих днів після їх зарахування. По-четверте, з метою протидії використанню ощадних сертифікатів на пред'явника в різних схемах по відмиванню «брудних» грошей та конвертації безготівкових коштів в готівку, такими сертифікатами оформляються лише депозити на строк більше 30 днів. Крім того, згідно Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», обов'язковому фінансовому моніторингу підлягає проведення фінансових операцій з цінними паперами на пред'явника, не депонованими в депозитарних установах. Водночас ідентифікація банками держателів депозитних сертифікатів на пред'явника при їх купівлі-продажу не дозволяє відслідкувати рух таких сертифікатів поза банками. По-п'яте, анонімність ощадних сертифікатів на пред'явника вплинула на те, що згідно з чинним законодавством України доходи фізичних осіб від операцій з такими сертифікатами стали об'єктом оподаткування.

Податковий кодекс України визначає депозит (вклад) як кошти, які на-

даються фізичними чи юридичними особами в управлінні резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку (пп.14.44 ПКУ). В ньому передбачено положення про те, що залучення депозитів може здійснювати у формі випуску ощадних (депозитних) сертифікатів. Тому коли йдеться про операції з ощадними (депозитними) сертифікатами, то з метою їхнього оподаткування слід керуватися нормами ПКУ, які застосовуються для операцій із депозитами, якщо інше не передбачено чинним законодавством.

Відповідно до пп. 165.1.29 ПКУ до загального оподаткованого доходу фізичної особи – платника податку не включається основна сума депозиту (вкладу), внесеного платником податку до банку чи небанківської фінансової установи, яка повертається йому. Водночас, згідно пп. 14.1.206, у разі якщо залучення коштів здійснюється шляхом продажу ощадних (депозитних) сертифікатів сума процентів визначається шляхом нарахування їх на номінал такого цінного паперу, виплати фіксованої премії чи виграшу або шляхом визначення різниці між ціною розміщення (продажу) та ціною погашення (зворотного викупу) такого цінного паперу. Отже, якщо доход у разі погашення ощадного (депозитного) сертифіката виплачується вкладнику, не будуть об'єктом обкладання податком на доходи фізичних осіб ані основна сума депозиту, внесеного платником до банку чи небанківської фінансової установи, ані проценти на цей сертифікат (але лише до 1.01.2015 р.)

У разі погашення ощадного (депозитного) сертифіката на пред'явника порядок оподаткування буде інший. Пояснення очевидне: основна сума депозиту повертається як правило не тій фізичній особі, яка її внесла. Тож очевидно що така операція не підпадає в перелік звільнених від оподаткування згідно пп. 165.1.29 ПКУ. Іншого підґрунтя для звільнення зазначеної

операції від оподаткування у ПКУ немає. Отже, виплата за ощадним сертифікатом на пред'явника відноситься до іншого оподаткованого доходу фізичної особи – пред'явника сертифіката і зі вказаного доходу має утримуватися податковим агентом податок на доходи фізичних осіб за відповідною ставкою 15% (17%). Доход у вигляді процентів на ощадний (депозитний) сертифікат згідно з вимогою п.1 розділу XIX ПКУ не оподатковують до 1.01.2015 р.

Зауважимо, що починаючи з 1.01.2015 р. набирає чинності п. 167.2 ПКУ. Згідно зазначеного положення ПКУ ставка податку становитиме 5% бази оподаткування щодо доходу, нарахованого як: процент на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок; процентний або дисконтний дохід за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом; процент на вклад (депозит) члена кредитної спілки у кредитній спілці.

Запозичувати вільні грошові кошти клієнтів банки можуть за допомогою векселів. Згідно Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», вексель - цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику векселя (векселедержателю). Векселі можуть бути прості або переказні та існувати виключно у документарній формі, крім фінансових векселів, що випускаються у бездокументарній формі у визначеному законодавством порядку.

Одним із інструментів, котрий використовується в банківській практиці, є банківський фінансовий вексель як різновид фінансового векселя. Нагадаємо, що фінансові векселі були вилучені з обігу з прийняттям Закону України «Про обіг векселів в Україні» від 5 квітня 2001 р. № 2374-III, зокрема вимогою ст. 4 щодо необхідності видавати векселі лише для оформлення грошового боргу за фактично поставлені товари, виконані роботи, надані послуги.

На нашу думку, вимога «товарності» при видачі векселя суперечить абстрактній суті вексельного зобов'язання

і не входить до вичерпного переліку застережень, визначених додатком II Женевської конвенції 1930 року, за яким сторони, що приєдналися до конвенції, можуть встановити особливості застосування уніфікованого закону на своїй території.

До набуття чинності Закону України «Про обіг векселів в Україні» емісія банківських векселів переслідувала кілька цілей, зокрема залучення додаткових грошових коштів, організацію безготівкових розрахунків між суб'єктами господарювання, кредитування клієнтів.

Банківський фінансовий вексель використовувався для залучення вільних грошових коштів клієнтів. У такому разі він, на відміну від комерційного векселя, має депозитний характер, фактично виступає замінником банківського депозиту або ощадного сертифіката. Однак на відміну від депозиту та ощадного сертифіката банківський вексель міг бути використаний його власником як платіжний засіб, причому новий векселедержатель міг передавати його іншій особі шляхом індосаменту. Зауважимо, що ощадний сертифікат (крім іменного) також може використовуватися його власником як платіжний засіб і мати обіг на ринку цінних паперів. Проте банківський вексель має інші переваги, про які йтиметься далі.

Відносини між банком – емітентом векселя і вкладником-покупцем склалися так. Покупець звертався до банку і пропонував умови, за додержання яких він згодний був придбати вексель. Якщо умовленість була досягнута, клієнт вносив у банк грошові кошти в обмін на виписаний вексель. Після отримання векселя покупець або очікував строку його погашення або за необхідності розраховувався ним за власними зобов'язаннями. У разі розрахунків банківським векселем, за товари, роботи та послуги між сторонами, як правило, існувала попередня домовленість про це, «будувалися» відповідні схеми обігу векселя через якнайбільшу кількість ланок. Це давало змогу банку-емітенту розпоряджатися запозиченими ресурсами триваліший строк. У противному разі векселедержатель зму-

шений був пред'являти вексель банку, тобто втрачалась доцільність емісії векселів для запозичення грошових коштів.

Часто банківські векселі випускалися з метою кредитування клієнтів і/або здійснення розрахунків. Для одержання такого кредиту потенційний позичальник звертається до банку з проханням. Банк на основі наданих клієнтом документів визначав кредитоспроможність потенційного позичальника та вирішував питання про доцільність надання кредиту. Якщо рішення було позитивне, між сторонами укладалася угода, в якій визначалися всі умови кредитування. Для гарантування виконання своїх зобов'язань позичальник надавав банку забезпечення, яке оформлялося відповідним договором між сторонами. Особливостями такого кредитування було те, що угодою передбачалася емісія банківських векселів і що позичальник отримував не грошові кошти, а вексель, за яким банк виступав платником, а також те, що кредит повинен був бути погашений позичальником до строку пред'явлення векселя до платежу. Такий підхід давав можливість клієнтові одержувати кредит на більш пільгових умовах.

Здійснюючи видачу векселів для кредитування, банки штучно розширювали свій кредитний потенціал, оскільки застосування векселів не потребувало від них відвернення ресурсів. Разом з тим, таке кредитування мало для банку ваду: не кожний банк міг дозволити собі одночасне збільшення суми обов'язкового резервування коштів на кореспондентському рахунку в НБУ та розміру резерву для покриття можливих втрат за кредитними операціями банків.

З метою підвищення привабливості банківських векселів банки розміщували їх з дисконтом. Ідеться про те, що клієнт міг за допомогою дисконтних банківських векселів погасити свої боргові зобов'язання, причому за номінальною вартістю. В роботі з такими векселями були зацікавлені підприємства, що мали несплатежі, оскільки використання поточних рахунків за наявності «картотеки несплатежів» вель-

ми проблематичне. У такому разі, приймаючи векселі, підприємства «запустили їх по ланцюгу», в результаті чого ще не одне підприємство могло здійснити погашення своєї кредиторської заборгованості банківськими векселями, отриманими від дебіторів.

У банківській практиці мали місце випадки, коли банківські векселі використовувалися для нетінга, тобто взаємної компенсації вимог і зобов'язань між банком і клієнтом. Цивільним кодексом України було раніше і тепер передбачено положення про припинення зобов'язання зарахуванням, тобто зобов'язання припиняється зарахуванням зустрічної однорідної вимоги, строк якої настав або строк якої не встановлений чи визначений моментом витребування. В результаті нетінга банк зобов'язаний погасити вексель, а векселедержатель – здійснити грошовий внесок.

Отже, фінансовий вексель є важливим та необхідним інструментом банківської діяльності. Банківські векселі сприяють, зокрема: збільшенню обсягів запозичених ресурсів за рахунок коштів, які тимчасово є вільними у суб'єктів підприємницької діяльності; забезпеченню можливості значно спростити процедуру розрахунків клієнтів у їх господарській діяльності, а також прискорити такі розрахунки.

Прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів» від 6 грудня 2012 р. № 5518-VI вніс зміни до Закону України «Про обіг векселів в Україні», згідно з якими нині видавати векселі «можна лише для оформлення грошового боргу за фактично поставленні товари, виконані роботи, надані послуги (крім фінансових векселів)» [6, с. 10]. Фактично мова йде про повернення фінансових векселів в обіг. Більше того, Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів» від 6 грудня 2012 року №5519 – VI були внесені зміни до Податкового кодексу України, які стосуються вексельного обігу. Зокрема за-

конодавчо визначено поняття «фінансовий вексель»: фінансовий вексель – цінний папір, що посвідчує зобов'язання банківської установи, у тому числі центральний орган виконавчої влади, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, який випускається в бездокументарній формі з метою оформлення наявної заборгованості, у тому числі Державного бюджету України» [7, с. 12].

До фінансових векселів належать: казначейський фінансовий вексель; банківський фінансовий вексель. Особливості випуску, обігу, погашення та стягнення за фінансовими векселями визначаються:

- Національним банком України – для векселів, що емітуються банківськими установами (банківський фінансовий вексель);
- Кабінетом Міністрів України – для векселів, що випускаються центральним органом виконавчої влади, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів (казначейський фінансовий вексель).

Правила реєстрації та правила обліку фінансових векселів затверджуються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з НБУ. Наскільки умови випуску, обігу погашення та стягнення за банківськими фінансовими векселями будуть відповідати потребам банків та їх клієнтів покаже час. Однак лише саме повернення на грошовий ринок банківських фінансових векселів заслуговує позитивну оцінку.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи викладене наголосимо, що удосконалення практики розміщення ощадних (деPOSITНИХ) сертифікатів та банківських фінансових векселів – лише один з важливих напрямів подальшого розвитку депозитного формування ресурсної бази банків. Для підвищення ефективності залучення коштів не менш важливим є вдосконалення і впровадження нових інноваційних для вітчизняних банків фінансових інструментів. Тому залишилась низка проблемних, нерегульованих питань, які вимагають подальшого дослідження та врегулювання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільний кодекс України: офіційний текст.- К.: Кондор, 2003. - 400 с.

2. Податковий кодекс України від 2.12.2010р. №2755 –VI [Електронний ресурс]. Доступ- [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

3. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV [Електронний ресурс]. Доступ- [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

4. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства про цінні папери» від 4 липня 2012р. №5042 – VI// Урядовий кур'єр. Орієнтир.- 2012.- 29 серпня.- С.11-15.

5. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 18 травня 2010р. № 2258-VI // Урядовий кур'єр. Орієнтир.- 2010.- 2 червня.- С.9-15.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів» від 6 грудня 2012 року №5518- VI// Урядовий кур'єр. Орієнтир.- 2013.- 9 січня.- С.9-10.

7. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів» від 6 грудня 2012 р. №5519- VI// Урядовий кур'єр. Орієнтир.- 2013.- 11 січня.- С.12-13.

РІСНУ